

1. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Koulutus ja ryhmä tutuksi, käsitteet ja aihepiiri tutuksi

Tavoitteet

- Koulutuskokonaisuus ja osallistujat tulevat tutuksi
- Omat toiveet ja tavoitteet koulutukselle
- Ymmärrys seksuaaliterveyden, turvataitojen ja monikulttuurisuuden käsitteistä
- Ymmärrys kulttuurien vaikutuksesta seksuaali- ja lisääntymisterveyteen
- Tulla tietoiseksi seksuaalieettisistä toimintaperiaatteista

Sisältö

- Ryhmä tutuksi
- Orientoituminen koulutukseen, osallistujien ajatuksia siitä, mitä osaamista heillä on koulutuksen lopussa, koulutuksen tavoitteet
- Keskeiset seksuaalisuuteen, turvataitoihin ja monikulttuurisuuteen liittyvät käsitteet
- Etukäteistehtävän purku
- Seksuaalioikeudet
- Seksuaalietiikasta
- Seksuaalisuus eri kulttuureissa

Menetelmiä

- Alustukset
- Kokemuksellisia harjoituksia mm. orientaatiojana, pienet eläimet, SAR-harjoituksia: seksuaalisuuden ydintyöskentely, voimaannuttava kasvukokemus omaksi itseksi (maailmankartta)
- Pari- ja pienryhmätyöskentelyä esim. Learning cafe <https://www.innokyla.fi/web/malli2825539> , (mm. etukäteistehtävä), fläpille koulutuksen osaamistavoitteet

Materiaali

- Pieniä esineitä
- Diat
- Fläppipaperia
- Tusseja ja maalarinteippi
- Aihepiiriin sopivien filmien/videoiden käyttö

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?
- Oletko kohdannut elämässäsi muiden sinulle asettamia sukupuolirooleja, odotuksia ja vaatimuksia?
- Minkälaisia kokemuksia sinulla on sukupuolten rooleista ja niihin kohdistuvista odotuksista omassa työssäsi?

Kirjallisuus

- Brusila P.2008. Seksuaalisuus eri kulttuureissa. Duodecim
- Ryttyläinen & Valkama.2010. Seksuaalisuus hoitotyössä. EDITA.

2. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Kulttuurisensitiivisyys ja kulttuurimoninaisuudet seksuaaliterveyden edistämässä.

Tavoitteet

- Osaa soveltaa kulttuurisensitiivistä työtettä asiakastyössä
- Ymmärtää kulttuurien moninaisuutta seksuaaliterveyden edistämässä
- Osaa edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa monikulttuurisessa työssä

Sisältö

- Aloitus päivään
- Interkulttuurinen kompetenssi
- Kotoutujan roolit ja arvostava haastattelu
- Maahanmuuttajien seksuaalikasvatus
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo perheissä
- Välitehtävän purku

Menetelmät

- Alustukset
- Pienryhmätyöskentely: kokemuksia maahanmuuttajien kohtaamisista, case työskentelyä
- Työnohjaus

Materiaalit

- Diat
- Kotoutumiskaari SPR
- Fläppitaulu, tussit

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?
- Seuraavalle kerralle: Tutustu Kirjaan Mattila, A. 2015. Näkökulman vaihtamisen taito. WSOY.
- Pohdi mahdollista kehittämistehtävääsi. Tee pohdinnoitiasi posterin mallinen julkaisu, jossa näkyy a) työn nimi b) kehittämistehtävän tavoitteet c) mihin kehittämistehtävällä pyritään ja d) mikä on kehittämistehtävän konkreettinen tuotos. Posterin teossa vapaat kädet!

Kirjallisuus

- Maahanmuuttajien lisääntymis- ja seksuaaliterveyden edistäminen, 2009 <http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/b2b310ac46435a61b909fed19c3c6bc6/1446152500/application/pdf/906852/maahanmuuttajien%20seksuaaliterveys.pdf>
- Emas, T. 2006. Monikulttuurisuus ja seksuaalisuus. Julkaisussa Seksuaalisuus. Toim. D. Apter, L. Väisälä & K. Kaimola. Helsinki: Duodecim.
- Kotoutumiskaari. SPR. file:///M:/HEN/HYVI_PALVELUTOIMINTA/Seksuaaliterveyden%20laatuyksikk%C3%B6/Hankkeet/Mauste/Koulutus/4.12/kotoutumiskaari.pdf
- Väestöliitto maahanmuuttajat. <https://vaestoliitto-fi.directo.fi/monikulttuurisuus/>

- Tasa-arvoa ja seksuaaliterveystietoa maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksiin ja vastaanottotyöhön. Ohjaajan opas
http://www.vaestoliitto.fi/@Bin/3154281/tasa_arvoa_ja_seksuaaliterveystietoa_ohjaajan_opas.pdf

3.MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Seksuaaliohjaus, – neuvonta monikulttuurisuuden näkökulmasta

Tavoitteet

- Tulla tietoisiksi maahanmuuttajien seksuaali- ja lisääntymisterveyden haasteista ja palvelujen tarpeista
- Osaa huomioida voimavara- lähtöisen seksuaaliohjauksen ja – neuvonnan lähtökohtia työskennellessään maahanmuuttajien kanssa

Sisältö

- Aloitus päivään
- Kehittämistehtävien ideointi
- Haasteita maahanmuuttajien seksuaaliterveyden edistämässä
- Seksuaaliohjaus- ja – neuvonta monikulttuurisuuden näkökulmasta
- Välitehtävän purku (Mattilan kirja)
- Voimavara- lähtöinen työskentely asiakkaan kohtaamisessa

Menetelmät

- SAR-harjoitus: Elämänviiva (<http://www.valmistu.net/uramatka/Elamanviiva.pdf>)
- Posterityöskentely kehittämistehtävistä
- Alustus
- Dialogi- ja ohjausharjoituksia

Materiaali

- Fläppitaulu ja tussit
- Paperia, kyniä
- Diat
- Posterit, maalarinteippiä

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?
- Mitä Sinulle tarkoittaa hyvä parisuhde? Millainen se on? Millainen se ei ole? Mieti kysymyksiä ennen seuraavaa tapaamista, kirjaa halutessasi ajatuksiasi muistiin.

Kirjallisuus

- Ryttyläinen, K. & Valkama, S. 2010. Seksuaalisuus hoitotyössä. Helsinki: Edita
- Mattila, A. 2015. Näkökulman vaihtamisen taito. WSOY.
- Seksuaalikasvatuksen tueksi. 2015. Bildjusckin, K. (toim.) THL. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/129742/TY%C3%962016_35_web_korjattu.pdf?sequence=5
- Ritamo, M., Ryttyläinen-Korhonen, K. ja Saarinen, S. 2011. Seksuaalineuvonnan tueksi. THL. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80221/638fa3f5-4df4-4dc8-86e9-37e0d9db7a9c.pdf?sequence=1>

4. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Parisuhde tutkimuksen valossa ja monikulttuurisuuden näkökulmasta

Tavoitteet

- Tulee tietoiseksi toimivan parisuhteen, vanhemmuuden ja seksuaaliterveyden elementeistä monikulttuurisuuden näkökulmasta
- Osaa tukea parisuhteen ja perheen hyvinvointia monikulttuurisessa työssä

Sisältö

- Aloitus päivään
- Välitehtävän purku
- Parisuhteen toimivat elementit ja monikulttuurisuus
- Seksuaalinen hyvinvointi osana parisuhdetta
- Tutkimuksellinen näkökulma parisuhteeseen
- Parisuhde osana perhettä ja sukua

Menetelmät

- Alustukset
- Pienryhmätyöskentely (case)
- Kokemuksellisia harjoituksia: Verannalla kortit, SAR: Parisuhteen roolikartta oman parisuhteen ja seksuaalisuuden tarkastelun näkökulmasta
- Maahanmuuttajan vanhemmuuden roolikartta

Materiaali

- Diat
- Fläppitaulu ja tusseja
- Kortit (esim. Verannalla kortit, Saagakortit, kuvakortteja)
- Parisuhteenroolikartta

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?

Kirjallisuus

- Väestöliiton perhebarometrit, erityisesti Lainiala, L. & Säävälä, M. (2012.) Rakkautta, rikkautta ja ristiriitoja. Suomalaisten solmimat kaksikulttuuriset avioliitot. Perhebarometri 2012. Helsinki: Väestöliitto.
http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/7d6d301e88b2c460b59d8de395cc0d2d/1479891606/application/pdf/4921214/Perhebarometri%202012_web.pdf
- Sevón, E. & Notko, M. (toim.) (2008). Perhesuhteet puntarissa. Palmenia.
- Maahanmuuttajan vanhemmuuden roolikartta <https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyomenetelmat-ja-valineet/tyovalineet/vanhemmuuden-roolikartta-maahanmuuttajille>

5. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Traumaattisten kokemusten kohtaaminen

Tavoitteet

- Tulla tietoisiksi oman monikulttuurisen seksuaaliterveyden edistämisen osaamisen kehittymisestä
- Pystyy kohtaamaan trauman kokeneen asiakkaan ja käsittelemään hänen kokemuksiaan
- Osaa huolehtia omasta jaksamisesta traumaattisten kokemusten ja seksuaalisen hyväksikäytön tapauksia käsiteltäessä

Sisältö

- Aloitus päivään
- Oppimisprosessin väliarviointi
- Meneillään olevien kehittämistehtävien tarkastelua
- Traumakokemuksesta ja dissosiaatiosta
- Trauman kokeneen asiakkaan kohtaaminen

Menetelmät

- Alustukset
- Pienryhmätyöskentely
- Kokemukselliset menetelmät (voimaeläin mielikuvaharjoitus, tyhjät tuolit)
- Case työskentely väkivaltaan liittyen
- Työnohjaus

Materiaali

- Diat
- Kaksi tuolia

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?
- Tutustu yhteen alla olevaan kirjaan tai materiaaliin:
 - a) Lajunen K., Andell M. ja Ylenius-Lehtonen M. Tunne- ja turvataitoja lapsille. 2015. THL. Suomen Yliopistopaino Oy.
 - b) Aaltonen J. Turvataitoja nuorille. Opas sukupuolisen häirinnän ja seksuaalisen väkivallan ehkäisyyn. 2012. Opas 21. THL. Helsinki
http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90817/Opas_21%20_verkko.pdf?sequence=1
 - c) Lahtinen P., Ristimäki E. ja Oikari H. 2015. Turvataitoja oppimaan -ryhmämalleja ja materiaaleja turvataitokasvatukseen. <http://www.onetti.fi/oppimisen-tuki/>.
- Mieti mikä lukemassasi koskettaa, innostaa ja pohdituttaa. Mitä voisit soveltaa omaan työhösi? Pohdi myös, mitä erityiskysymyksiä nousee esille nimenomaan maahanmuuttajien kanssa työskennellessä?

Kirjallisuus

Yvonne Dolan. 2009. Pieni askel. Tie hyvään elämään traumaattisen kokemuksen jälkeen. Lyhytterapia-instituutti.

6. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Tunne- ja turvataidot, turvakeskustelun malli

Tavoitteet

- Ymmärtää tunne- ja turvataitojen merkityksen lapsen, nuoren ja aikuisen hyvinvoinnin kannalta
- Tunnistaa seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa
- Osaa soveltaa turvakeskustelumallia omassa työssään

Sisältö

- Lasten ja nuorten seksuaalisuus
- Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta
- Tunnetaidot
- Turvataidot ja turvakeskustelun malli

Menetelmät

- Kokemukselliset menetelmät (tunneerivistö, oma reviiri, EI-harjoitukset)
- Alustukset
- Pienryhmätyöskentely
- Työnohjaus

Materiaali

- Diat
- Musiikki (Sonata Artica, Stop the silence; Aleksandra Kovac –One in five)
- Kortit (tunnekortit)
- Fläppitaulu ja tussit

Välitehtävä reflektiopäiväkirjaan

- Mitä opin päivän teemoista?
- Kehittämistehtävän loppuun saattaminen

Kirjallisuus

- Aaltonen, Jussi.2012. Turvataitoja nuorille. THL.
<https://www.thl.fi/documents/10531/124365/Opas%202012%2021.pdf>
- Laiho, Mari, Lampinen, Katri, Porras, Kirsi, Kivinen, Tuija, Aunio, Maija, Vuento, Marja, Holmberg, Yrsa & Takkunen, Harri 2011: Suojele minua kaikelta. Tietoa internetin ja digitaalisen median osuudesta lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön lasten kanssa ja heidän hyväkseen toimiville ammattilaisille (www.pelastakaalapset.fi).
- Lajunen, Kaija, Andell, Minna, Ylenius-lehtonen, Mirja.2015.Tunne- ja turvataitoja lapsille. THL.
- Seksuaalikasvatuksen standardit Euroopassa. 2010. WHO/THL
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80220/039844e2-c540-4e81-834e-6f11e0218246.pdf?sequence=1>
- Sosiaaliset tarinat seksuaalikasvatuksessa ja ohjauksessa 2012-2014 (WWW.sensonet.fi)
- Tunne- ja turvataitosivut (<http://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/projektit/Tunne--ja-turvataidot/Etusivu/>)

7. MAUSTE-koulutuksen lähiopintojakso

Teema: Koulutuksen loppuseminaari

Tavoitteet

- Laajentaa omaa tietoisuuttaan monikulttuurisesta seksuaaliterveyden edistämisen työskentelystä
- Oman oppimisprosessin ja kehittymishaasteiden arviointi

Sisältö

- Kehittämistehtävien esittely
- Koulutuksen arviointi, lopetus ja todistustenjako

Menetelmiä

- Alustukset/Esitykset
- Pienryhmätyöskentely (osaamistavoitteiden toteutumisen arviointi)
- Kokemukselliset harjoitukset: koko ryhmän tuotos koulutusprosessista: piirros seinälle